

26/11 23 Promo Lito. 21/11 Lito 125

P. M.

Kuten tunnettua oli Pankin valuuttavarasto pienimmillään syysk. 31 p:nä, jolloin saldo osoitti 281 milj. mk. Heti lokakuun alussa alkoi varasto vientivaluuttojen kautta karttua osoittaen seuraava tila per 8/10 301 milj. mk:n saldon. Sitä seuraavalla viikolla sai pankki ensimmäisen puntavara-etumaksun (Kemi O/Y:n 465.000 $\%$), minkä kautta valuuttavarasto 15/10 nousi 372 milj. mk:aan. Seuraavallakin viikolla sai pankki etumaksujen ja suoranaisten vientivaluuttojen muodossa lisäystä varastoonsa saldon osoittaessa per 23/10 445 milj. mk. Lokakuun viimeisellä viikolla luovutti Rosenlew pankille etumaksuvaluuttoja yhteensä 760,000 $\%$, minkä kautta saldo per lokak. viimeinen päivä osoitti 556 milj. mk. Kuluvan marraskuun ensimmäisellä viikolla möi valtio ulkom. lainojensa kautta hankkimiaan valuuttoka pankille yht. 400 milj. mk:lla, mutta samaan aikaan alkoi valuuttojen kysyntä tuontitarkoituksiin kasvaa, joten saldo per 8/11 ei osoittanut enempää kuin 781 milj. mk.

Viimeksi mainitun päivän jälkeen alkoi tuo koko maailman huomiota herättänyt ja kaikkialla suuria vaikeuksia aikaansaanut dollari-kurssin nousu ja puntakurssin jyrkkä laskusuunta, mikä sen jälkeisenä aikana on ulottanut vaikutuksensa sangen tuntuvasti meihinkin. Lienee turha lähemmin kosketella mainitun ilmiön syytä, koska ne kaiketi ovat tunnettuja useimmille herroille Pankkivaltuusmiehille. Mainittakoon vain että Euroopassa vallitsevat epävarmat olot ovat vaikuttaneet sen, että hyvin huomattavat puntamäärät - erittäinkin juutalaisten, joitten tilanne etenkin Saksassa on käynyt jossain määrin vaaranlaiseksi -, ovat joutuneet markkinoille dollareihin t.s. ainoaan varmaan kultavaluuttaan vaihdettaviksi. Dollarin kysyntää on tietenkin osaltaan tukenut tähän vuoden aikaan tapahtuva runsas viljan ja puuvillan vienti Amerikasta sekä Europan maitten runsaitten dollarilainojen korkosuoritukset. - Englannissa taas on taloudellisten olojen kiristymisen ulkopoliittisten vaikeuksien rinnalla sekä lisääntyvä työttömyys aiheuttanut puhetta inflationista, mikä taas on vaikuttanut voimakkaan spekulatiivisen aikaansaamiseen puntakurssin laskusuunnassa huomattavien puntamäärien joutuessa markkinoille. Samaan suuntaan on vaikuttanut se

seikka, että Englannissa työväestön voittoa joulukuun 6 p:nä pidettävissä parlamenttivaaleissa pidetään mahdollisina, minkä johdosta ankaramman pääomaverotuksen pelko on aiheuttanut suurten punta-pääomien vaihdon dollareiksi. Lukuunottamatta Ruotsin kruunua ovat kaikki Euroopan tärkeämmät valuutat laskeneet puntakurssin mukana. Ruotsissakin on kuitenkin dollarikurssi osoittanut huomattavaa kiintenumistusta nousten sielläkin hiukan yli 1% yli ylimmän kultapisteen. Ruotsi tekee parhaansa ylläpitääkseen kurssiaan siinä toivossa, että ainakin osa niistä Euroopan maitten pääomista, jotka ovat pääomapaon alaiset, siirtyisi sinne.

Meillä on tämä ilmiö vaikuttanut ensinnäkin sen, että huomattavia määriä yksityispankkien lorotileillä olevista Smk:sta on vaihdettu dollareiksi. Niinpä on Yhdyspankin lorotilit tämän kuun aikana vähentyneet noin 35 milj. mk:lla ja K.O.P:n ainakin saman verran. Dollarikurssin noustessa ovat myöskin useat tuontiliikkeet kiirehtineet varautumaan lähitulevaisuudessa tarvitsemiansa dollarimääriä. Kun puntakurssi samalla on huomattavasti laskenut eivät vientiliikkeet ole lisänneet pankin valuuttavarastoa juuri nimeksikään. Näin ollen on Suomen Pankin täytynyt luovuttaa huomattavia valuuttamääriä niin, että 8/11 ja 15/11 välisenä aikana valuuttavarasto väheni 86 milj. mk:lla 695 milj. markkaan. T.k. 15 p:n jälkeen on vähenemistä edelleen jatkunut samoista syistä niin että valuuttavaraston saldo tänä aamuna osoitti vain 635 milj. mk. Kun otetaan huomioon, että tästä määrästä joulukuun alussa menee Gutzeit yhtiön ruotsalaisen lainan maksamiseen noin 70 milj. mk. huomataan, että kaikki ne valuutat, jotka tämän syksyn vienti on tuottanut sekä myöskin etumaksuvaluutat ovat loppuun kulutetut. Ilman valtiolainojen kautta saatuja valuuttoja olisi näet pankin valuuttavarasto näin ollen vain 635 milj. mk. vähennettynä 400 milj. mk:lla ynnä 70 milj. mk:lla, eli vain 166 milj. mk. Kun lorotilien saldo vielä on noin 800 milj. sekä on todennäköstä, että tuontiliikkeet samalla kun vientiliikkeillä tulee olemaan hyvin vähän valuuttoja tarjottavana, tulevat tarvitsemaan runsaita valuuttamääriä loppuvuoden vilkasta tuontia varten, huomataan, että pankin voimat ovat sangen vähäiset huolimatta siitä, että se vuodenaika on käsissä, jolloin valuuttoja pitäisi olla eniten tarjolla.